

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 12. Rok: 2019 Číslo: 22

Ani vlas sa vám z hlavy nestratí (z myšlienok pápeža Františka)

„...Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale ani vlas sa vám z hlavy nestratí. Ak vytrváte, zachováte si život...“ (Lk 21, 17-19)

Evanjelium dnešnej nedele, ktorá je predposlednou v liturgickom roku (Lk 21,5-19) nám predkladá Ježišovu reč o konci čias. Ježiš ju vyslovuje pred Jeruzalemským chrámom, budovou obdivovanou ľuďmi pre jej monumentálnosť a nádheru.

Ale on prorokuje, že zo všetkej tej krásy chrámu a z tej veľkoleposti „nezostane kameň na kameni; všetko bude zborené“ (v. 6). Zničenie chrámu predpovedané Ježišom je obrazom nie natoľko konca dejín, ako skôr cieľa dejín. Skutočne, Ježiš svojim poslucháčom,

ktorí chcú vedieť ako a kedy sa udejú tieto znamenia, odpovedá typickým apokalyptickým jazykom Biblie.

Používa dva obrazy, ktoré sú zdanlivo protichodné.

Ten prvý predstavuje rad desivých udalostí: katastrofy, vojny, hladomory, vzbury a prenasledovania (v. 9-12), ten druhý je ubezpečujúci: „Ani vlas sa vám z hlavy nestratí“ (v. 18).

Najprv je to realistický pohľad na dejiny, poznačené pohromami a tiež násilnosťami, traumami, ktoré zraňujú tvorstvo, náš spoločný dom, a aj ľudskú rodinu, ktorá v ňom býva, i samotné kresťanské spoločenstvo. Pomyslime na toľké vojny dneška, na toľké pohromy. Druhý obraz – obsiahnutý v Ježišovom uistení – nám hovorí, aký postoj má

zaujať kresťan pri prežívaní týchto dejín, poznačených násilím a rozbrojmi.

A aký je postoj kresťana? Je to postoj nádeje v Bohu, ktorý umožňuje nedať sa zroniť tragickými udalosťami. Naopak, tieto sú príležitosťou „vydať svedectvo“ (v. 13).

Kristovi učeníci nemôžu zostať otrokmi strachov a úzkostí. Sú naopak povolani

mať svoje miesto v dejinách, zamedzovať ničivej sile zla s istotou, že ich konanie dobra vždy sprevádza Pánova

prezieravá a ubezpečujúca jemnosť. Toto je výrečný znak, že Božie kráľovstvo prichádza k nám, čiže toho, že sa približuje uskutočnenie sveta tak ako to chce Boh. To on, Pán, sprevádza našu existenciu a pozná konečný cieľ vecí a udalostí.

Pán nás volá k spolupráci na budovaní dejín, stávajúc sa spolu s ním tvorcami pokoja a svedkami nádeje v budúcnosť spásy a vzkriesenia. Viera nám dáva kráčať s Ježišom po neraz krivolakých

cestách tohto sveta, v istote, že sila jeho Ducha zdolá sily zla a podrobí ich moci Božej lásky. Láska je vyššia, láska je mocnejšia, pretože je to Boh: Boh je láska.

Príkladom sú nám kresťanskí mučeníci – naši mučeníci, aj z našich čias, ktorých je viac ako tých z prvopočiatkov – a ktorí napriek prenasledovaniám sú mužmi a ženami pokoja. Oni nám

odovzdávajú dedičstvo, ktoré si máme chrániť a napodobňovať: evanjelium lásky a milosrdenstva.

Toto je ten najcennejší poklad, ktorý nám bol darovaný a najúčinnjšie

svedectvo, aké môžeme dať našim súčasníkom, odpovedajúc na nenávisť láskou, na urážku odpustením.

Aj v našom každodennom živote: keď sa nám dostane urážka, zabolí nás to; ale treba zo srdca odpustiť. Keď sa cítime byť nenávidení, modlime sa za toho, kto nás nenávidí.

Nech Panna Mária podopiera svojim materským príhovorom našu každodennú cestu viery, v nasledovaní Pána, ktorý riadi dejiny.

Svet médií: rodičia a deti

(regulácia mediálneho sa správania rodičov voči deťom)

Médiá sú nositeľmi nielen pravdivých, ale často i nepravdivých informácií a klamstiev, čo negatívne pôsobí na vývoj dieťaťa. Pokúsme sa vyvodiť určité zásady regulácie mediálneho správania sa rodičov vo vzťahu k deťom.

a) Využívanie médií pre vlastné dobro

Výber médií si vyžaduje veľmi živú pozornosť rodičov. Je potrebné si uvedomiť, že médiá musia deti obohatiť svojou estetickou citlivosťou, jemnosťou a vyberanosťou ducha. Preto deti nutne potrebujú kontakt s rodičmi a rodič sa tejto povinnosti nesmie zbavovať.

Vydávanie zákazov nie je ani pre samotných rodičov veľmi príjemné. Ale uvoľňovanie sa od zodpovednosti za výchovu detí má za následok, že vyrastú z nich egoisti a tyrani svojho prostredia.

Pre rodičov je dôležité, aby vedeli sebe i deťom zakázať používanie médií pre ich zlú kvalitu alebo aj pre iné povinnosti.

Je veľmi dôležité zo strany rodičov správne vyberať vysielanie, programy, články. Sledovanie, počúvanie a čítanie všetkého nie je správne. Takisto dôležitou časťou mediálnej výchovy v rodine je

diskusia nad obsahom a formou podávaných informácií. Správne sformovaný príjemca dokáže totiž i zo zlých a nedokonalých mediálnych produktov vyťažiť určité poučenie do života.

b) Televízia a film ako výchovní činitelia

Film a televízia majú nenahraditeľnú výhodu v tom, že ukazujú scény, epizódy, ukážky, komplexnú činnosť často lepšie než je to pri priamom pozorovaní a poučovaní. Avšak vzhľad na vnútené tempo vnímania a povahu jedinca je v záujme formácie vhodné, aby sa vylúčila akákoľvek obrazová alebo zvuková nadmerná záťaž.

Učiť deti schopnosti estetického hodnotenia filmu je možné dnes už vo veku trinásť až pätnásť rokov a prijať film vedome ako celok je schopné dieťa vo veku desiatich až dvanástich rokov. Dobré je teda zo strany rodičov komunikovať s deťmi počas sledovania televízie a podávať im krátke vysvetlenia. Rodičia si musia byť vedomí toho, že televízia niekedy sťažuje zdravý fyzický rozvoj dieťaťa.

c) Vplyv hudby a časopisov na dieťa

Rodičia by mali vedieť, akú hudbu počúvajú a aké časopisy čítajú ich deti. Obrazy a slová bez akýchkoľvek morálnych noriem sú totiž veľmi škodlivé. Dokonca až v takom rozsahu, že sťažujú dozrievanie osobnosti jedinca.

Posledné prieskumy hovoria, že obsah, forma a jazyk mnohých mládežníckych časopisov brzdi kultúrny, intelektuálny a morálny rozvoj mládeže. Vtedy už médiá neformujú človeka, ale skôr naopak.

d) Čo hrajú najviac naše deti? Počítačové hry!

Počítačové hry pre deti a mládež sú v dnešnej dobe stále častejším javom. Aj keď tieto hry v súčasnosti nepatria medzi najlacnejšie produkty, veľa rodičov podľahne tlaku svojich detí pre ich zakúpenie. Idea počítačových hier, podobne ako zábavy iného charakteru, obsahuje mnohé hodnoty.

Dobrou vlastnosťou počítačových hier je nepochybne to, že:

1. približujú samotnú prácu s počítačom, osvojujú si klávesnicu a je to dobrá príprava na budúcu prácu s počítačom,

2. prebúdzajú u detí obrazotvornosť,
3. zdokonaľujú manuálnu zručnosť detí a mládeže,
4. vychovávajú, formujú jedinca,
5. poskytujú určitý druh uvoľnenia a relaxu.

Na počítačovom trhu sa však neobjavujú hry iba s týmito vlastnosťami.

Najviac rozšírené sú však hry, ktorých poslaním je ukrutnosť, vojna, zabíjanie. V týchto prípadoch sú predávané antihodnoty. Mnohé

takéto hry vedú k búraniu hranice medzi tým, čo je fiktívne a tým, čo je reálne, medzi realitou a fantáziou. Pôžitok z takejto hry má nakoniec iba relatívny charakter.

Rodičia často nepoznajú nástrahy, ktoré číhajú na ich ratolesti v podobe takýchto počítačových hier. Je však veľmi dôležité brať na zreteľ mnohé nebezpečenstvá s tým súvisiace. Rodičia by preto mali viac pozornosti venovať tomu, akú hru práve hrajú ich deti.

Aj na základe skutočností uvedených je veľmi dôležité, aby rodičia (ale aj ostatní vychovávatelia) nebagatelizovali význam médií v procese výchovy i vplyvu na rodinu v súčasnej dobe.

Liturgický program

Liturgický program po 24. nedeli po Päťdesiatnici
od 25.11. do 01.12. 2019

Pondelok 25.11.	Sv. Kliment, rímsky pápež a sv. Peter, alexandrijský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Mikuláš, Anna, Vladimír, Anna 18:00 sv. lit. (slov.) † Terézia
Utorok 26.11.	Prep. otec Alypius Stípnik	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Anna, Mária, Marián 18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Monika s rod. 2. * Marián, Anna s rod.
Streda 27.11.	Svätý mučeník Jakub Perzský	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján, Juraj 18:00 sv. lit. (slov.) † Milan a ostatní z rod.
Štvrtok 28.11.	Prepodobný mučeník Štefan Nový	06:30 sv. lit. (csl.) * Mária, Martin, Alžbeta 18:00 sv. lit. (slov.) † Helena
Piatok 29.11.	Svätý mučeník Paramon zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Karol 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária, Alojz, Jozef
Sobota 30.11.	Svätý apoštol Andrej Prvopovolaný	06:30 sv. lit. (csl.) † Gregor, Mária, Milan... 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Katarína
Nedeľa 01.12.	25. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. prorok Nahum hl. 8 Zbierka: Charita	07:30 sv. lit. (slov.) * Anna 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Ondrej s rod. 17:15 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Anna, Jaroslav, Dalibor

Liturgický program

Liturgický program po 25. nedeli po Päťdesiatnici
od 02.12. do 08.12. 2019

Pondelok 02.12.	Sv. prorok Habakuk	06:30 sv. lit. (csl.) † Fedor, Mária, Peter, Júlia 18:00 sv. lit. (slov.) * Bibiana s rod.
Utorok 03.12.	Svätý prorok Sofoniáš	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján, Helena, Andrej, Mária 2. † Zuzana, Mikuláš
Streda 04.12.	Sv. veľkomočenica Barbora	06:30 sv. lit. (csl.) † Juraj, Miroslav, Mária, Juraj 18:00 sv. lit. (slov.) † Peter, Júlia
Štvrtok 05.12.	Prepodobný a bohonositel'ný otec Sáva Posvätený	06:30 sv. lit. (csl.) * Drahomíra s rod. 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Rozália, Ladislav
Piatok 06.12.	Sv. Mikuláš Divotvorca, arcibiskup lykijskej Myry voľnica	06:30 Utiereň 07:30 sv. lit. (csl.) * SSR a NSI 17:00 sv. lit. (slov.) * SSR a NSI
Sobota 07.12.	Sv. Ambróz, milánsky biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Karol, Ľubomír 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Mikuláš
Nedeľa 08.12.	26. nedeľa po Päťdesiatnici Počatie Presv. Bohorodičky sv. Annou hl. 1 mirovanie	07:30 sv. lit. (slov.) * Helena 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Marianna s rod. 17:15 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) na úmysel darcu 07:30 sv. liturgia v Lackovciach

Sv. apoštol Andrej Prvopovoláný

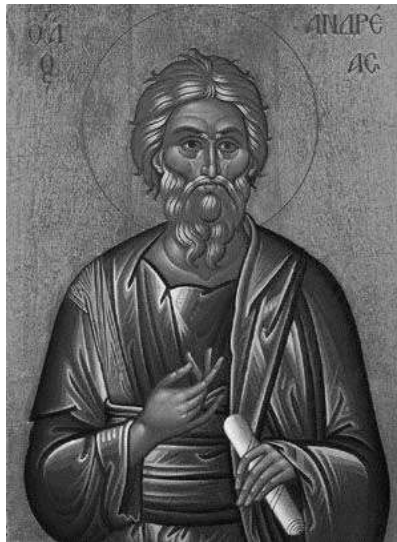
(30. november)

Meno Andrej pochádza z gréčtiny a znamená mužný, odvážny, pevný.

Narodil v Betsaide, v mestečku na brehu Tiberiadského jazera neďaleko Kafarnauma. Jeho otec sa volal Jonáš (Ján) a jeho mladším bratom bol Šimon Peter. Východní cirkevní spisovatelia nazývajú Andreja „prvým povolaným“, lebo Ježiš práve jeho povolal ako prvého k apoštolskej práci. Pôvodom bol rybár – ako celá jeho rodina.

Andreja veľmi oslovilo vystúpenie Jána Krstiteľa. Spolu s Jánom, Zebedejovým synom, neskoršie Jánom apoštolom, patrili medzi verných Krstiteľových učeníkov.

Cirkevní otcovia, najmä sv. Béda Ctihodný, nazývajú Andreja „privádzačom ku Kristovi“. Okrem toho, že priviedol ku Kristovi svojho brata Šimona Petra, priviedol k nemu aj chlapca s piatimi chlebmi a dvoma rybami pri zázračnom rozmnožení chleba (Jn 6, 1-13) a takisto aj Grékov, ktorí prišli za Filipom s prosbou: „*Chceli by sme vidieť Ježiša.*“ (Jn 12, 13-25)

Po zoslaní Svätého Ducha žil Ondrej zhruba dvanásť rokov v Jeruzaleme. Potom odišiel pravdepodobne do Bitýnie v Malej Ázii, južného Ruska (kmene Skýtov), odtiaľ do Trákie (dnešné Bulharsko a Rumunsko) a nakoniec do Grécka, kde dosiahol najväčšie apoštolské úspechy. Podľa tradície ho v hlavnom meste Achájska (južné Grécko) v Patrase na podnet cisárskeho vladára Egea ukrižovali na kríži v podobe písmena X. Nepribili ho klinecami, len ho priviazali. Na kríži umieral tri dni.

Okolo roku 356 dal cisár Konštanc preniesť jeho pozostatky do Konštantínopolu. Cisár chcel takto konkurovať Rímu, kde boli ostatky sv. apoštolov Petra a Pavla. V roku 1206 pozostatky sv. Andreja preniesli do katedrály v Amalfi (južne od Neapolu). V 15. storočí preniesli apoštolovu hlavu do chrámu sv. Petra v Ríme. V roku 1964 však pápež Pavol VI. preniesol túto relikviu do Patrasu, kde je uložená v chráme sv. Andreja. Sv. Andrej sa dodnes teší vo východných cirkvách veľkej úcte.

Za koho ma pokladáte vy?

(z myšlienok Roya Jensena na čas Filipovky)

Veľa ľudí v dnešnej dobe sa topí v prázdnote, chýbajú im skutočné hodnoty a skutočné šťastie, a to práve kvôli konzumizmu a nenásytosti. Aj preto sú pôsty v dnešnej dobe veľmi dôležité. Sú účinným liekom na prázdnotu, frustráciu a „únavu zo života“.

Prijmite aj tieto slová ako pomôcku pre lepšie prežitie Filipovky:

„A za koho ma pokladáte vy?“, opýtal sa ich. Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“ (Mt 16, 15-16)

„A za koho ma pokladáte vy?“ Bola to iba prenikavá otázka? Naša odpoveď sa nezračí len v tom, za koho pokladáme Ježiša Krista, ale aj za koho sa pokladáme my. Mnohí z tých, ktorí prví počuli túto Ježišovu otázku, boli muži a ženy Zákona. To bol dôvod, prečo považovali Ježiša iba za proroka. Ale Šimon Peter mohol vidieť,

kým Ježiš naozaj je. V svojej odpovedi ho Peter zjavuje ako Božieho muža.

A aké sú naše odpovede na Ježišovu otázku? Čo hovoria naše odpovede o nás? Sme mužmi a ženami naplnenými Svätým Duchom? Jeden z najstarších titulov, ktorí si dali sami kresťania, bol „Kristo-nosci.“ Od začiatku si musíme uvedomovať, že sme povolaní „priniesť Božie tajomstvá“, priniesť Krista do sveta.

Keďže sa pripravujeme oslavovať Krista v jeho Narodení a Krste v Jordáne, musíme sa pozrieť na svoj život. Prinášame Krista v celom našom živote, alebo iba v oblastiach, ktoré považujeme za „náboženské“ alebo „spirituálne“?

Kiež náš život počas tohto obdobia bude svedectvom, že „Kristus je medzi nami!“ Kiež náš život odpovie, že Ježiš je „Kristus, Syn živého Boha.“

FARSKÉ ZVESTI

Informačno-formačný časopis farnosti pre vnútornú potrebu farnosti

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné

Adresa: Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: 057/775 3628

Web: www.grkathe.sk **Email:** humenne@grkatpo.sk

Zaopatrovanie chorých v nemocnici (non-stop linka): 0907 323 733

Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,20 €)

IBAN farnosti: SK300900000000086909038

Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.

Autori článkov a zodpovední za vydanie: **o. Miroslav Il'ko, o. Pavol Dancák ml., o. Pavol Fečkanin**